

Ifølge liste

Deres ref.

Vår ref

Dato

24/7573

20. desember 2024

Tilskuddsbrev 2025 til private høyskoler

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025, jf. Innst. 12 S (2024–2025) og Prop. 1 S (2024–2025), sender Kunnskapsdepartementet med dette tilskuddsbrev til de private høyskolene som mottar statstilskudd. Tilskuddsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tilskuddsbrev i løpet av 2025.

Statlige universiteter og høyskoler skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart de har mottatt brevet, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Departementet anbefaler også private høyskoler å publisere tilskuddsbrevet på sine nettsider.

Tilskuddsbrevet for 2025 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål	3
3	Tildeling	4
4	Andre forutsetninger og anbefalinger	10
5	Rapportering og resultatoppfølging	12

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

Utdanning, forskning og innovasjon er sentralt for at Norge skal møte fremtidens utfordringer på en god måte. Økte spenninger i verden, klima- og naturendringer, fremvekst av nye teknologier, samt økt etterspørsel etter kompetent arbeidskraft, forsterker behovet for at universitetene og høyskolene omstiller seg for å bidra til å møte disse utfordringene. De overordnede rammene i regjeringens politikk for forskning og høyere utdanning er beskrevet i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet, programkategori 07.60.

De private høyskolene forventes, i tråd med Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023–2032), å bidra til styrket konkurransekraft og innovasjonsevne; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft; og høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Sektoren har også en sentral rolle i den grønne og digitale omstillingen, og det forventes at universitetene og høyskolene gjennom sitt arbeid bidrar til å oppfylle nasjonale mål og forpliktelser knyttet til klima og miljø.

Universitetene og høyskolene er rammefinansiert og er selv ansvarlige for å vurdere hvordan midlene best kan disponeres for å møte de målene som er satt for sektoren og den enkelte institusjonen. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene også i 2025 følger opp regjeringens mål, langsiktige prioriteringer og tiltak for sektoren. Regjeringen forventer at institusjonene fortsetter å tilpasse og omstille virksomheten i tråd med gjeldende økonomiske rammer, jf. regjeringens tillitsreform. Sektoren må være både effektiv og innovativ samtidig som den opprettholder høy kvalitet i utdanning og forskning. Regjeringen har også som mål å redusere andelen midlertidige stillinger i universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen oppfordrer private institusjoner til å være oppmerksomme på dette.

Å få dekket kompetansebehovene er avgjørende for norske arbeidstakere, virksomheter og samfunnet som helhet. Vi trenger derfor en utdannings- og kompetansepolitikk som mobiliserer og kvalifiserer flere inn i arbeidslivet og styrker kompetansen for å møte omstillingsbehovene. Regjeringen forventer at institusjonene fortsetter å videreutvikle studieporteføljen og dimensjonerer utdanningstilbudene med sikte på å møte behovene, i tråd med perspektivmeldingen, samt følge opp prioriteringene i utsynsmeldingen og profesjonsmeldingen og tidligere tildelinger av studieplasser. Utdanningstilbudene skal ha høy kvalitet og være tett koblet til praksisfeltet. De private høyskolene oppfordres til å fortsette å prioritere desentraliserte og fleksible utdanningstilbud for å sikre at utdanning, inkludert etter- og videreutdanning, tilbys i hele landet. Private institusjoner med flere studiesteder oppfordres til å ivareta sitt regionale oppdrag og videreutvikle disse.

Regjeringen legger til rette for at flere skal komme raskere inn i høyere utdanning, jf. opptaksmeldingen og forventer at universitetene og høyskolene bidrar til at flere studenter har en god studieprogresjon og gjennomfører utdanningene. Universitetene og høyskolene har også ansvar for å bidra til et godt etter- og videreutdanningstilbud, herunder utvidet ansvar for å utvikle og tilby videreutdanningstilbud rettet mot barnehage og grunnopplæring.

Å møte store samfunnsutfordringer krever tett internasjonalt samarbeid og dialog på tvers av landegrenser. Regjeringen oppfordrer til at de private høyskolene er aktive deltakere i

globale kunnskaps- og forskningsnettverk, program- og prosjektsamarbeid som bidrar til høy kvalitet i forskning og utdanning, styrket konkurransekraft og innovasjonsevne.

Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. I arbeidet med å øke forskningssikkerhet, har departementet tatt initiativ til å etablere et mer systematisk kunnskapsgrunnlag for å vurdere sensitive teknologier. Arbeidet er en forutsetning for å utvikle målrettede og proporsjonale risikoreduserende tiltak både på virksomhets- og myndighetsnivå. Regjeringen legger også til rette for at det skal bli mer forskningssamarbeid mellom sivil og militær sektor. Samarbeid skal være frivillig og ivareta akademisk frihet.

Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene følger opp mål og tiltak i Handlingsplan for norsk fagspråk i academia. HK-dir har veiledningsansvar for språkravene som ble innført 1. august i år. Departementet tar sikte på å evaluere handlingsplanen i 2025.

Norge skal bli verdens mest digitaliserte land, i tråd med Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene fortsatt legger til rette for sterke utdannings- og forskningsmiljøer innenfor IKT. Kunnskapsdepartementet forventer at universitetene og høyskolene øker innsatsen med datadeling og «Orden i eget hus» (jf. digitaliseringsrundskrivnet kap. 1.2).

Å utvikle ledende forskningsmiljøer innenfor KI står sentralt for samfunnets mulighet til å dra nytte av den verdiskapingen teknologien vil bringe i fremtiden. Nasjonal infrastruktur som muliggjør eksperimentell tungregning- og KI-forskning skal styrke innovasjon i næringslivet og offentlig sektor, samt sikre at teknologien brukes ansvarlig og bærekraftig. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene følger de etiske prinsippene for ansvarlig og pålitelig KI, jf. Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030.

Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene følger opp regjeringens strategi for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling. De private høyskolene oppfordres til å styrke samarbeidet med næringslivet og arbeidslivets parter for å etablere og videreutvikle arenaer for mobilitet, kontakt og samspill med næringslivet.

Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene arbeider for å bruke eksisterende areal bedre fremfor å bygge nytt, og at de gjør grundige vurderinger av behovene for nybygg, rehabilitering, ombygging og leie av bygg. Departementet har utarbeidet en veiviser for universiteter og høyskoler om samarbeidet i bygge- og leiesaker, for å støtte opp under en transparent og forutsigbar dialog og samhandling om arealbehov. Institusjonene skal sette seg godt inn i denne.

2 Mål

For 2025 gjelder følgende overordnede og langsiktige sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Departementet har utviklingsavtaler med differensierte mål og styringsparametere for hver av de statlige universitetene og høyskolene. Departementet har ikke utviklingsavtaler med de private høyskolene, men følger opp mål og resultater som del av tilskuddsforvaltningen. Kunnskapsdepartementet forventer at institusjonene vurderer egne resultater og ambisjoner ut fra de overordnede målene for høyere utdanning og forskning.

Fra og med 2023 fjernet departementet de nasjonale styringsparametere for universiteter og høyskoler. Bruken av kandidatmåltall erstattes i 2025 med bedre og mer tilgjengelig statistikk om opptak- og gjennomføring i profesjonsutdanningene, jf. Meld. St. 19 (2023–2024).

Analyser av statistikk og undersøkelser som er nasjonalt tilgjengelig er en sentral kilde til styringsinformasjon. Departementet opprettholder kravene til innrapportering av data om resultater i høyere utdanning til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), jf. Meld. St. 19 (2020–2021).

3 Tildeling

3.1 Tildeling over kap. 260, post 70

Stortinget har bevilget 2,3 mrd. kroner over kap. 260, post 70 til private høyskoler. Det ligger til grunn en prisjustering på 3,8 pst. fra 2024 til 2025.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette følgende tilskudd til private høyskoler over kap. 260, post 70:

<i>Institusjon</i>	<i>Beløp i kroner</i>
Ansgar høyskole	34 574 000
Barratt Due musikkinstitut	34 440 000
Bergen arkitekthøgskole	22 373 000
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	162 651 000
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	14 646 000
Handelshøyskolen BI	446 256 000
Høgskulen for grøn utvikling	2 593 000
Høyskolen for dansekunst	2 364 000
Høyskolen for ledelse og teologi	18 133 000
Høyskolen Kristiania	404 721 000
Lovisenberg diakonale høgskole	150 862 000
MF vitenskapelig høyskole	123 870 000
NLA Høgskolen	339 456 000
Steinerhøyskolen	20 412 000
VID vitenskapelige høgskole	533 390 000

[Orientering om statsbudsjettet 2025 for universitet og høyskular etter vedtak i Stortinget 18. desember 2024](#) gir en oversikt over de enkelte endringene i rammebevilgningen per institusjon.

Rammefinansiering

Universitetene og høyskolene får midlene på kap. 260 som én rammebevilgning, som betyr at institusjonen selv skal disponere og fordele midlene mellom sine formål, aktiviteter og enheter for å møte de målene som er satt for sektoren og den enkelte virksomhet. Resultatbasert uttelling er en del av den samlede rammebevilgningen til institusjonen. På noen punkter er bevilgningen fra departementet øremerket et bestemt formål. En øremerking som ikke er tidsavgrenset blir formelt uttrykt i tilskuddsbrevet for det første året av øremerkingen, og det er en forventning om at aktiviteten videreføres i påfølgende år uten at det gis formelt pålegg.

Ikke øremerking av rekrutteringsstillinger

Fra og med 2023 ble øremerkingen av midler til rekrutteringsstillinger fjernet, som innebærer at institusjonene ikke er pålagt et bestemt antall slike stillinger, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023). Universitetene og høyskolene har dermed mer frihet til å gjøre egne budsjettprioriteringer, ha en mer målrettet rekrutterings- og karrierepolitikk og selv vurdere hvor mange rekrutteringsstillinger de til enhver tid har behov for, i tråd med regjeringens tillitsreform.

Utfasing av studieplasser fra Utdanningsløftet 2020

Utfasingen av studieplasser fra revidert nasjonalbudsjett for 2020 innebærer reduksjon i bevilgningen til de institusjonene som fikk tildelt slike studieplassmidler. Det skjer avhengig av lengden på studiene som institusjonene opprettet og etter hvert som de aktuelle kullene fra 2020, 2021 og 2022 har fullført studieløpene. Unntaket er de 80 studieplassene i medisin og 300 plasser i barnevernsfaglige utdanninger på masternivå hvor midlene videreføres til de aktuelle institusjonene.

Nye studieplasser

I perioden 2022–2025 er det i statsbudsjettene prioritert nye studieplasser/økt kapasitet til:

- 235 studieplasser i medisin, inkludert videreføring av 80 plasser fra Utdanningsløftet 2020
- 300 studieplasser i barnevern videreført fra Utdanningsløftet 2020
- 500 studieplasser i sykepleierutdanning, inkludert pålegg om å øke opptaket med 200 plasser innenfor gjeldende bevilgning
- 40 studieplasser i nukleære fag
- 200 studieplasser innenfor IKT-fag
- 25 studieplasser i flyingeniørutdanning
- 20 studieplasser i fysioterapiutdanning
- 20 studieplasser skogfag
- 20 studieplasser i vernepleie
- 10 studieplasser i folkedans

- 20 studieplasser i veterinærmedisin
- Fjerde og femte år i lærerutdanning i praktisk-estetiske fag
- 60 studieplasser til å etablere en campus på Gol i Hallingdal

Bevilgningen til studieplasser trappes opp til plassene er fullt utbygget med nye årlige kull, og den avhenger av lengde på studiene, fra to- til seksårige. En studieplass er definert som 60 studiepoeng. Ved tildeling av nye eller flere studieplasser forventer Kunnskapsdepartementet at institusjonene øker opptaket i de aktuelle utdanningene tilstrekkelig til at kravene til gjennomførte studiepoeng innfris.

I tillegg er det bevilget midler til institusjoner som kan øke kapasiteten i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning med til sammen 265 plasser.

I lys av det økonomiske handlingsrommet i statsbudsjettene nå og i årene fremover har regjeringen lagt til grunn at det er nødvendig å omprioritere innenfor gjeldende budsjetttrammer for å skape rom for nye satsinger og finne inndekning for økte utgifter. Dette gjelder også for universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen legger vekt på at universiteter og høyskoler i større grad må ta ansvar for å prioritere satsinger og utgiftsendringer med omdisponeringer innenfor institusjonenes samlede rammer, også på tvers av enhetene.

Regjeringen forventer at universiteter og høyskoler følger opp langtidsplanen for forskning og høyere utdanning i sin dimensjonering. Regjeringen forventer videre at institusjonene prioriterer helsefag, IT og områder som er særlig viktige for det grønne skiftet og lærerutdanningene, jf. utsynsmeldingen og profesjonsmeldingen. Dette er særlig viktig i en situasjon fremover med store demografiendringer og hvor Norge vil mangle arbeidskraft, jf. perspektivmeldingen. Prioritering av kapasiteten til disse fagområdene innebærer samtidig at institusjonene må prioritere ned kapasitet på andre fagområder, under forutsetning av at samfunnsbehovene ivaretas.

Departementet understreker at det kan bli aktuelt å flytte midler mellom institusjoner dersom opptaket og produksjonen ikke gjenspeiler forventningene om gjennomførte studiepoeng og ikke svarer til samfunnsbehovene slik de blant annet er beskrevet i de nevnte meldingene.

Sykepleierutdanning

Departementet har registrert at det ved de fleste institusjonene er en positiv økning i opptaket til sykepleierutdanning i 2024. Likevel ligger mange institusjoner under nivået som synes nødvendig for å innfri resultatkravene fra tildelingene i budsjettene for 2020 og 2022. Ved de fleste institusjonene gikk også studiepoengproduksjonen i sykepleierutdanningene ned i 2023, og møter ikke resultatkravene. Departementet understreker at oppfølgingen av studieplasstildelingen primært vurderes i form av gjennomførte studiepoeng, og at institusjonene må gjøre nødvendige tiltak for at den samlede utdanningsaktiviteten innenfor sykepleie innfris forventningene til økt kapasitet fra studieplasstildelingene i 2020 og 2022. Institusjonene må gi en forklaring på manglende måloppnåelse i årsrapporten for 2024 og vurderinger av sannsynligheten for å utnytte kapasiteten bedre fremover. Basert på dette vil departementet vurdere omdisponeringer i 2026.

Fritidspedagogikk - Dronning Mauds Minne høgskole for barnehagelærerutdanning

Kunnskapsdepartementet viser til at Dronning Mauds Minne høgskole for barnehagelærerutdanning har søkt om å midlertidig få omdisponere 30 studieplasser i barnehagelærerutdanning til et nytt tilbud i fritidspedagogikk høsten 2025. Begrunnelsen er blant annet en periode med lave søkertall til barnehagelærerutdanningene, som høyskolen har tro på at vil ta seg opp igjen i årene fremover. For å sikre god utnyttelse av studiekapasiteten i en periode med lave søkertall til barnehagelærerutdanningen, legger departementet til grunn at høyskolen kan gjøre en slik midlertidig omdisponering. Departementet legger samtidig til grunn at høyskolen prioriterer økt kapasitet i barnehagelærerutdanningene igjen ved økning av søkingen til barnehagelærerutdanningene fremover, og at tilbudet i fritidspedagogikk ikke skal gå på bekostning av dette. Det innebærer at høyskolen selv må vurdere hvordan et nytt tilbud i fritidspedagogikk kan ivaretas ved økte søkertall til barnehagelærerutdanningene, også i en situasjon der det ikke kommer midler til nye studieplasser i 2026-budsjettet. Høyskolen kan ikke legge til grunn at det vil komme midler til nye studieplasser i fritidspedagogikk i 2026 eller senere år, dette er et budsjettspørsmål som avhenger av prioriteringene i de årlige statsbudsjettene. Departementet viser videre til at høyskolen i 2025 får økt tilskudd for å kunne omdisponere plasser i ordinær barnehagelærerutdanning til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Departementet forventer at den midlertidige omdisponeringen i 2025 til fritidspedagogikk ikke går på bekostning av økt kapasitet i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Departementet forventer videre at ikke den samlede omdisponeringen fra barnehagelærerutdanningen i 2025 blir så stor at det går på bekostning av hvor mange studenter høyskolen kunne tatt opp på barnehagelærerutdanning i 2025, gitt søkertallene.

3.2 Tildeling over kap. 226, post 22 og kap. 231, post 21. Videreutdanning for lærere

Regjeringen innfører et nytt og helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for lærere og andre ansatte i barnehage og grunnsopplæring, som fases inn i 2025 og 2026. Forvaltningen av midler knyttet til utvikling og finansiering av videreutdanningstilbud rettet mot barnehager og grunnsopplæring blir endret fra anbuds konkurranser til øremerkede bevilgninger i årlige tildelingsbrev til utdanningsinstitusjonene. Regjeringen forventer at universiteter og høyskoler legger til rette for god sammenheng mellom grunnutdanning, videreutdanning og lokal kompetanseutvikling, og dialog med barnehage- og skolesektoren blant annet i partnerskap mellom institusjonene og kommunene.

Endringene for 2025 får en halvårsvirkning fra høsten 2025. For høsten 2025 blir videreutdanningsmidlene fordelt mellom utdanningsinstitusjoner med lærerutdanning med en tilsvarende andel som høsten 2024. Dette innebærer en fullfinansiering av videreutdanningene og at utdanningene ikke skal rapporteres som egenfinansierte og inngå i grunnlaget for resultatbasert uttelling. Nasjonale prioriteringer ved behandling av søknader fra barnehage- og skoleeiere om hhv. tilretteleggingsmidler og vikar- og stipendmidler blir videreført for 2025, inntil ny ordning trer i kraft høsten 2026, jf. Prop. 1S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet, kap. 226, post 22. Utdanningsinstitusjonene må legge disse prioriteringene til grunn, men kan gjøre mindre justeringer i videreutdanningstilbud og

dimensjonering for å tilpasse seg nivået på tildelingen for 2025 og for bedre å møte kompetansebehov. I tillegg vil regjeringen legge til rette for at antallet lærere som får tilbud om videreutdanning i praktiske og estetiske fag øker i 2025. Universiteter og høyskoler som inneværende år tilbyr videreutdanning i praktiske og estetiske fag bør videreføre og eventuelt utvide aktuelle tilbud. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at institusjonene ikke tar egenbetaling for videreutdanningstilbudene som er finansiert med øremerkede midler.

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Kunnskapsdepartementet tildeler **2 848 000 kroner** på kap. 231, post 21 til Dronning Mauds Minne Høgskole for å utvikle og tilby videreutdanning for barnehagelærere.

Handelshøyskolen BI

Kunnskapsdepartementet tildeler **1 166 000 kroner** på kap. 231, post 21 til Handelshøyskolen BI for å utvikle og tilby videreutdanning for barnehagelærere.

NLA Høgskolen

Kunnskapsdepartementet tildeler til sammen **5 044 000 kroner til** NLA Høgskolen for å utvikle og tilby videreutdanning for lærere, fordelt på følgende kapitler og poster:

- Kap. 226, post 22: 3 911 000 kroner (lærere i grunnopplæringen)
- Kap. 231, post 21: 1 133 000 kroner (barnehagelærere)

Tilskuddet på kap. 231, post 21 til NLA Høgskolen omfatter midler til å tilby *Tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk* for kullet som er på semester 3 høsten 2025 og som avslutter studiene våren 2026

3.3 Tildeling over kap. 231, post 21. Barnehagelærerutdanningen

I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget 50 mill. kroner til å styrke barnehagelærerutdanningen (BLU). Gode barnehagelærere er nødvendig for god pedagogisk kvalitet i barnehagen, og det er viktig at utdanningen har høy kvalitet, er godt forankret i forskning og nært knyttet til praksisfeltet. Med de økte ressursene vil de som utdanner barnehagelærere, ved universiteter og høyskoler og i barnehager med praksis, kunne utvikle BLU til den tverrfaglige og krevende utdanningen som var intensjonen med reformen i 2012/2013. For de private høyskolene tildeler Kunnskapsdepartementet midler til dette formålet i tråd med tabellen nedenfor.

<i>Institusjon</i>	<i>Beløp i kroner</i>
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	5 600 000
NLA Høgskolen	1 850 000
Steinerhøyskolen	1 200 000

3.4 Utbetaling

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 260, post 70 i to rater, hhv. i januar og juni.

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 226, post 22 i én rate i februar.

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 231, post 21 i én rate i februar.

3.5 Krav til regnskap, økonomistyring og kontroll

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 6-5 (1) at private universiteter og høyskoler skal rapportere regnskapsinformasjon til departementet. Regnskapene skal utarbeides i samsvar med de krav Kunnskapsdepartementet fastsetter.

Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd, skal la tilskudd og egenbetaling komme studentene til gode. Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd, kan ikke foreta utdelinger, jf. universitets- og høyskoleloven § 6-2 (2).

Det er anledning til å se private høyskolars virksomhet som helhet over tid og overføre overskudd fra et år til et annet, men på en slik måte at offentlige tilskudd kommer studentene til gode, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-9.

Private universiteter og høyskoler kan ikke overfor nærstående gjennomføre avtaler eller på en annen måte overføre midler på vilkår som avviker fra det som ville være fastsatt mellom uavhengige parter, jf. universitets- og høyskoleloven § 6-3 (1).

Private høyskoler som driver annen økonomisk aktivitet innenfor samme virksomhet, må sørge for å holde denne aktiviteten regnskapsmessig atskilt. Regnskapet må dokumentere at tilskuddet er brukt etter forutsetningene, at høyskolen ikke er overkompensert og at det ikke har skjedd krysssubsidiert av annen økonomisk aktivitet.¹

Regnskapssystemet skal innrettes slik at akkreditert del og ikke-akkreditert del av institusjonens virksomhet er egne ansvarssteder, jf. forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler § 2. Mottakere av statlige tilskudd skal utarbeide et segmentregnskap i form av en note til årsregnskapet, jf. forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler § 3.

Departementet forutsetter at institusjonene driver sin virksomhet innenfor rammen av disponible ressurser. Egenkapitalsituasjonen skal være tilpasset den risikoen høyskolen er eksponert for, slik at studentene ikke risikerer at studietilbudet må avvikles.

Etter universitets- og høyskoleloven § 6-4 (1) har departementet ansvar for å føre tilsyn med private høyskoler. Departementet delegerte i 2018 myndighet til å føre tilsyn med private høyskoler til NOKUT. NOKUT fører også tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-6.

¹ EØS-avtalen har regler som begrenser bruken av offentlig støtte. EØS-avtalen artikkel 61 (1) fastsetter at støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene, er uforenlig med EØS-avtalen

Som et ledd i årsrapporteringen skal revisor ved den enkelte institusjon avgi en rapport om avtalte kontrollhandlinger (særattestasjon). Kunnskapsdepartementet har utarbeidet et skjema som er lagt ut på DBH sine [nettsider](#). Rapporten for 2024 skal leveres innen **2. mai 2025** til DBH. Rapporten for 2025 skal leveres innen **2. mai 2026** til DBH.

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og lov om Riksrevisjonen § 12. Statstilskudd kan avvikles og kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom det ikke benyttes i samsvar med forutsetningene. Dette gjelder for eksempel hvis mottakere av statstilskudd ikke rapporterer etter kravene som stilles, når statstilskudd ikke brukes i henhold til universitets- og høyskoleloven, og når mottaker av statstilskudd har så alvorlige økonomiske utfordringer at det oppstår risiko for at studentenes rettigheter ikke ivaretas. NOKUT fører tilsyn med at statstilskuddet er anvendt i tråd med gjeldende regelverk.

Alle endringer i selskapsform, intern organisering, vedtekter og/eller eierskap samt eventuelle nedleggelse av studiesteder, skal rapporteres omgående til departementet. Brudd på disse vilkårene vil kunne føre til at tilskuddet blir holdt tilbake, helt eller delvis.

4 Andre forutsetninger og anbefalinger

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Statlige virksomheter skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Statlige virksomheter skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Statlige virksomheter skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Private høyskoler bør også vurdere å gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk med mål om å redusere klimagassutslipp og naturfotavtrykk.

4.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Kunnskapsdepartementet vil også anbefale at private høyskoler i økt grad ansetter personer med funksjonsnedsettelse.

4.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Statlige virksomheter skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Kunnskapsdepartementet vil også oppfordre private høyskoler til å begrense bruken av eksterne konsulenter.

4.2 Andre anbefalinger

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern for underliggende virksomheter.

Kunnskapsdepartementet anbefaler at også private høyskoler legger dette til grunn for sitt arbeid med sikkerhet og beredskap. Høyere utdannings- og forskningssektoren bør ved inngåelse av samarbeid ta hensyn både til grunnleggende akademiske normer og verdier, og til nasjonale interesser, herunder sikkerhetsinteresser, jf. prinsippet om ansvarlig internasjonalt samarbeid. Sektoren må i tråd med eksportkontrollregelverket også påse at det ikke overføres kunnskap om varer og teknologi som omfattes av regelverket eller som er underlagt sanksjoner og restriktive tiltak. Med et skjerpet sikkerhetsbilde anbefales det at private høyskoler holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning bør ligge til grunn for private høyskolars arbeid med informasjonssikkerhet og personvern. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen hos de statlige forvaltningsorganene i høyere utdannings- og forskningssektoren. Private høyskoler bør følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og den raske teknologiske utviklingen, anbefaler Kunnskapsdepartementet at private høyskoler styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig.

4.2.3 Regelverkskompetanse

Å drive en stor samfunnsinstitusjon som et universitet eller en høyskole krever betydelig kompetanse om regelverket. Departementet har i forbindelse med lovproposisjonen til Stortinget om ny universitets- og høyskolelov understreket viktigheten av å prioritere slik kompetanse ved institusjonene, se [Prop. L 126 \(2022-2023\). pkt. 3.3.3](#). Departementet registrerer at flere universiteter og høyskoler er inne i omstillingsprosesser, og vil derfor understreke viktigheten av at institusjonene sikrer nødvendig juridisk kompetanse og forvaltningskompetanse, slik at de er i stand til å operere innenfor regelverket og forvalte den myndigheten og det handlingsrommet de har.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater og planer

Årsrapport for 2025 skal sendes til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) innen **15. mars 2026**, med kopi til NOKUT (postmottak@nokut.no) og Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) (dbh@hkdir.no). Departementet anbefaler at årsrapporten publiseres på virksomhetens nettside.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet og NOKUT grunnlag for å vurdere måloppnåelse, ressursbruk og om regelverk og krav i tilskuddsbrevet er oppfylt. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett, samt annen informasjon av betydning for departementets oppfølging og kontroll. Nærmere krav til årsrapporten fremgår av vedlagte dokument *Struktur og forventninger til årsrapporten for private høyskoler*.

Private høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [Database for statistikk i høyere utdanning – DBH \(hkdir.no\)](https://www.hkdir.no/dokumenter/statistikk-i-hoyere-utdanning-dbh).

Institusjonene skal avlegge årsregnskap for 2025. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for årsregnskapet.

En oversikt over hovedtrekkene i tilskuddsforvaltningen for 2025 er vedlagt.

5.2 Søknad om statstilskudd og satsingsforslag for 2027

De private høyskolene må sende eventuell søknad om statstilskudd for 2027, og kan sende eventuelle satsingsforslag utenfor budsjetttrammen, til postmottak@kd.dep.no innen **1. november 2025**. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av søknad om statstilskudd for 2027*.

5.3 Institusjonsakkreditering

I 2020 ble det innført krav om institusjonsakkreditering som vilkår for statstilskudd til private høyskoler. Institusjonsakkreditering er et vilkår etter gjeldende lov, men gir ikke automatisk rett til tilskudd. Det er i dag fire private institusjoner som mottar tilskudd fra Kunnskapsdepartementet som ikke har institusjonsakkreditering: Barratt Due musikk institutt, Høgskolen for dansekunst, Høgskulen for grøn utvikling og Steinerhøgskolen. Departementet fastsatte i 2020 i forskrift en overgangsordning om at de private høyskolene som i dag får statstilskudd, men som ikke har institusjonsakkreditering, måtte oppfylle kravet innen 1. januar 2025 for å kunne få statsstøtte. Vi viser til Prop. 118 S (2022–2023) og Innst. 490 (2022–2023) om at de overnevnte institusjonene får forlenget unntaksperioden til og med 2030.

Private høyskoler uten institusjonsakkreditering som ønsker å beholde tilskuddet, må dermed ha oppnådd institusjonsakkreditering innen utløpet av 2029 for å få videreført tilskudd i 2030, eller alternativt ha slått seg sammen med en akkreditert institusjon eller ha fått unntak etter universitets- og høyskoleloven § 8-3 andre ledd.

5.4 Kontaktmøter 2025

På bakgrunn av rapporteringen i årsrapporten for 2024, og en vurdering av vesentlighet og risiko, tar Kunnskapsdepartementet sikte på å invitere 2-3 private høyskoler til kontaktmøter høsten 2025. Detaljert informasjon om møtene vil sendes til de aktuelle institusjonene i løpet av våren 2025.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad
kst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instruksjer oppgitt nedenfor finnes også på [Kunnskapsdepartementets nettside](#)

- Orientering om statsbudsjettet for 2025 for universitet og høyskolar etter vedtak i Stortinget 18. desember 2024
- Struktur og forventninger til årsrapport for private høyskoler 2025
- Veiledning for fremstilling av søknad om statstilskudd 2027
- Hovedtrekk i tilskuddsforvaltningen for private høyskoler 2025

Adresseliste

Ansgar høyskole
Barratt Due musikk institutt
Bergen Arkitekthøgskole
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning
Fjellhaug Internasjonale Høgskole
Handelshøgskolen BI
Høgskulen for grøn utvikling
Høgskolen for dansekunst
Høgskolen for ledelse og teologi
Høgskolen Kristiania

Lovisenberg diakonale høyskole
MF vitenskapelig høyskole
NLA Høgskolen
Steinerhøyskolen
VID vitenskapelig høyskole

Kopi

Riksrevisjonen
Database for statistikk om høgre utdanning
Nord studentsamskipnad
Norges arktiske studentsamskipnad
Studentsamskipnaden i Agder
Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim
Studentsamskipnaden i Indre Finnmark
Studentsamskipnaden i Innlandet
Studentsamskipnaden i Molde
Studentsamskipnaden SiO
Studentsamskipnaden i Stavanger
Studentsamskipnaden i Sørøst-Norge
Studentsamskipnaden i Volda
Studentsamskipnaden i Østfold
Studentsamskipnaden i Ås
Studentsamskipnaden på Vestlandet